

Nr. 5329 / Din 18.01.2018

Aprobat în Consiliul de Administrație al Inspectoratului Școlar Județean Bihor în data de 18.01.2018.

Aprobat,
Inspector Școlar General,
prof. Alin Florin NOVAG-IUHAS

REGULAMENT

DE AVIZARE/APROBARE A PROPUNERILOR DE CURRICULUM LA DECIZIA ȘCOLII APLICAT ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL BIHOR

ANUL ȘCOLAR 2018 - 2019

ARGUMENT

Curriculum-ul la decizia școlii (CDS) este ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare pe care fiecare unitate școlară le propune în mod direct beneficiarilor educației săi în cadrul ofertei curriculare proprii. La nivelul planurilor de învățământ, CDS reprezintă numărul de ore alocate unității școlare pentru construirea propriului proiect curricular.

Schema orară - reprezintă o particularizare a planurilor-cadru de învățământ pentru o anumită clasă/grupă, în funcție de opțiunea exprimată pentru completarea trunchiului comun cu diferite tipuri de CDS. Schema orară pune în relație discipline obligatorii și discipline opționale cu numărul de ore pentru care s-a optat.

Trunchi-ul comun - reprezintă numărul de ore care trebuie parcurse în mod obligatoriu de către toți elevii unei clase/grupe, pentru o anumită disciplină. Acest număr de ore este alocat prin planurile-cadru de învățământ și asigură egalitatea șanselor la educație.

Prin dreptul de a lua decizii conferit unității școlare, curriculumul la decizia școlii (CDS) este de fapt emblema puterii reale a acesteia.

Derivată din libertatea oferită de planul-cadru de învățământ - de a decide asupra unui segment al Curriculumului național, această putere dă posibilitatea definirii unor trasee particulare de învățare ale elevilor.

Tipuri de CDS pentru învățământul obligatoriu (clasa pregătitoare până la clasa a X-a)

În învățământul obligatoriu, CDS apare în următoarele ipostaze:

- a. **Curriculum aprofundat**
- b. **Curriculum extins**
- c. **Opționalul** - reprezintă acea varietate de CDS ce constă într-o nouă disciplină școlară; aceasta presupune elaborarea în școală a unei programe cu competențe și conținuturi noi, diferite de acelea existente în programele de trunchi comun.

Tipuri de CDS pentru clasele a XI-a și a XII-a

Opțional de aprofundare - reprezintă acel tip de CDS derivat dintr-o disciplină studiată în trunchiul comun, care urmărește aprofundarea competențelor din curriculumul-nucleu prin noi conținuturi propuse la nivelul școlii (sau a acelor marcate cu asterisc, în cazul specializărilor pe care nu le parcurg în mod obligatoriu la trunchiul comun).

Opțional de extindere - reprezintă acel tip de CDS derivat dintr-o disciplină studiată în trunchiul comun, care urmărește extinderea competențelor generale din curriculumul-nucleu prin noi obiective de referință/competențe specifice și noi conținuturi definite la nivelul școlii.

Opțional preluat din trunchiul comun al altor discipline - reprezintă acel tip de CDS generat prin parcurgerea unei programe care este obligatorie pentru anumite specializări și care poate fi parcursă în cadrul orelor de CDS la acele specializări unde disciplina respectivă nu este inclusă în trunchiul comun.

Opțional ca disciplină nouă - constă într-un nou obiect de studiu, în afara acelor prevăzute în trunchiul comun la un anumit profil și specializare;

SISTEMUL DE CONSULTARE ȘI DECIZIE.

Curriculum-ul la decizia școlii se prezintă ca un dispozitiv reglementat și ca un proces etapizat. Acest proces presupune parcurgerea următorilor pași:

1. Analiza de nevoi
2. Identificarea așteptărilor comunității locale față de unitatea școlară
3. Informarea și implicarea elevilor
4. Consultarea părinților
5. Realizarea proiectului de CDS
6. Discutarea și avizarea lui în comisii metodice / catedre
7. Propunere și dezbateri în Consiliul profesoral
8. Propunerea către Consiliul de Administrație a pachetului de CDȘ-uri
9. Difuzarea ofertei de opționale a școlii printre elevii interesați
10. Învățătorii și diriginții centralizează opțiunile elevilor și le depun la directorul adjunct/ responsabilul comisiei de curriculum
11. Înaintarea spre avizare a documentației complete a CDȘ -ului către inspectorul școlar pentru fiecare specialitate.
12. Consiliul de administrație aprobă pachetul de CDȘ-uri, concomitent cu programele disciplinelor opționale

Prezentul regulament este elaborat în conformitate cu **Metodologia privind regimul disciplinelor opționale** aprobată prin **Ordinul nr. 3449 din 15.03.1999 cu privire la regimul disciplinelor opționale în perspectiva aplicării planurilor -cadru de învățământ începând cu anul școlar 1999-2000; Nota 39595 din 18 septembrie 2006; Ordinul Nr. 3593 din 18 iunie 2014 și Ordinul Nr. 5.079 din 31 august 2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar**

De regulă, unitățile de conținut pe discipline, supuse desconggestionării, nu sunt obligatorii și intră în componența CDȘ.

Pentru a gestiona conținuturile care nu sunt obligatorii, școlile pot opta pentru una din variantele de CDȘ menționate mai jos:

• Curriculum nucleu aprofundat

- ▶ **se aplică numai la disciplinele care, în planul-cadru de învățământ în vigoare, au prevăzută plajă orară** (număr minim și număr maxim de ore pe săptămână);
- ▶ **se realizează în limita numărului maxim de ore prevăzut în plaja orară a disciplinei vizate, numai în cazuri de recuperare**, pentru clasele/ grupele de elevi care nu reușesc să atingă nivelul minimal al competențelor prevăzute de programă în anii anteriori;
- ▶ urmărește aprofundarea competențelor specifice ale disciplinelor din trunchiul comun, prin diversificarea activităților de învățare, în limita numărului maxim de ore prevăzut în plaja orară a unei discipline.

<i>Caracteristici ale programei</i>	<i>Regim orar</i>	<i>Notare în catalog</i>
Programa pentru trunchiul comun, în limita numărului maxim de ore din plaja orară prevăzută în planul-cadru.	Se alocă din plaja orară a disciplinei.	Aceeași rubrică din catalog cu disciplina sursă

• Curriculum extins

- ▶ se aplică numai la disciplinele care, în planul-cadru de învățământ în vigoare, au prevăzută plajă orară (număr minim și număr maxim de ore pe săptămână);
- ▶ se realizează în limita numărului maxim de ore prevăzute în plaja orară a disciplinei vizate;
- ▶ urmărește extinderea competențelor generale și a conținuturilor din programa de trunchi comun, prin competențele specifice și unitățile de conținut marcate cu asterisc (*) în programa școlară în vigoare;
- ▶ presupune parcurgerea programei în întregime (inclusiv a elementelor marcate cu asterisc).

<i>Caracteristici ale programei</i>	<i>Regim orar</i>	<i>Notare în catalog</i>
Competențele specifice și conținuturile notate cu asterisc (*), din programa școlară a disciplinei vizate, în limita numărului maxim de ore din plaja orară prevăzută în planul-cadru.	Se alocă din plaja orară a disciplinei.	Aceeași rubrică din catalog cu disciplina sursă

• Discipline / cursuri / teme opționale

Privite prin prisma documentelor reglatoare, condițiile de validitate a proiectelor de opționale pe plan local sunt următoarele:

- **Opționalul la nivelul disciplinei** implică în mod necesar formularea unor competențe specifice care nu apar în programa disciplinei. Acest opțional se desfășoară prin proiecte, module și activități opționale diferite de cele administrate prin curriculumul nucleu.
- **Opționalul la nivelul ariei curriculare** implică alegerea unei teme care mobilizează cel puțin două discipline din aceeași arie. Competențele specifice se formulează din perspectiva temei pentru care s-a optat.
- **Opționalul la nivelul mai multor arii** este construit pe un obiectiv complex de tip transcurricular. Procedul cel mai simplu de generare a unei teme integratoare este intersectarea unor segmente de discipline aparținând mai multor arii. În acest caz, programa CDȘ va cuprinde și competențe generale ale disciplinelor implicate, iar competențele specifice vor apărea ca derivate ale acestora.

Prezentul regulament stabilește modalitatea de avizare a CDȘ-urilor la nivelul județului Bihor

Pentru avizarea / aprobarea CDȘ-urilor vor fi analizate următoarele:

- I. Date de identificare ale CDȘ-ului
- II. Respectarea criteriilor de avizare

I. **Datele de identificare ale CDȘ-ului** trebuie precizate de autorul / autorii programei de opțional și vor fi verificate de către inspectorul școlar/ inspectorii școlari de la disciplina/ disciplinele la care poate fi aplicat acesta.

Pentru completarea datelor de identificare se fac următoarele precizări:

1. **Unitatea de învățământ:** se va preciza denumirea acesteia (Unitatea de învățământ cu personalitate juridică/școala structură).
2. **Denumirea opționalului:** se va completa titlul disciplinei opționale propuse.
3. **Tipul:** se precizează categoria curriculumului din care face parte (integrat, la nivelul unei discipline, la nivelul ariei curriculare, transcurricular).
4. **Grupa /Clasa:** se precizează grupa/clasa la care poate fi aplicat.
5. **Durata:** se precizează dacă opționalul se aplică pe durata unui semestru / an școlar
6. **Numărul de ore pe săptămână:** se va preciza numărul de ore alocat acestei discipline într-o săptămână.
7. **Autorul:** se specifică numele propunătorului/ propunătorilor
8. **Abilitarea pentru susținerea cursului:** se va preciza calificarea /cursuri de formare/ perfecționare în baza cărora a dobândit competențele necesare susținerii disciplinei opționale.

II. Criteriile de avizare a CDȘ-ului:

1. RESPECTAREA STRUCTURII STANDARD A PROGRAMEI:

Pentru învățământ preșcolar

- a) **Argument.** CDȘ-ul va fi însoțit de un argument de 1/2 - 1 pagină care motivează cursul propus: nevoi ale copiilor, ale comunității locale, formarea unor competențe de transfer etc.
- b) **Competențe generale.** Pentru toate tipurile de opțional, competențele generale vor fi precizate din programa școlară a fiecărui domeniu experiențial.
- c) **Competențe specifice.** Vor fi precizate competențele specifice care se formează pe parcursul derulării disciplinei opționale. Acestea vor fi formulate de către propunător, altele decât cele din programa școlară.
- d) **Activități de învățare.** Se va preciza cel puțin o activitate pentru fiecare competență specifică enunțată.
- e) **Conținuturi.** Se precizează acele conținuturi care asigură realizarea competențelor specifice.
- f) **Modalități de evaluare.** Vor fi specificate formele de evaluare utilizate: - forme tradiționale (probe orale, probe scrise, probe practice) - forme complementare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a activității și comportamentului copilului etc.).

Pentru învățământ primar, gimnazial și liceal:

- a) **Argument.** CDȘ-ul va fi însoțit de un argument de 1/2-1 pagină care motivează cursul propus: nevoi ale elevilor, ale comunității locale, formarea unor competențe de transfer etc.
- b) **Competențe generale.** Pentru toate tipurile de opțional, competențele generale vor fi precizate din programa școlară a fiecărei discipline.
- c) **Competențe specifice.** Vor fi precizate competențele specifice care se formează pe parcursul derulării disciplinei opționale. Acestea vor fi formulate de către propunător, altele decât cele din programa școlară.
- d) **Conținuturi.** Se precizează acele conținuturi care asigură realizarea competențelor specifice.
- e) **Valori și atitudini / situații de învățare.**

f) **Modalități de evaluare.** Vor fi specificate formele de evaluare utilizate: - forme tradiționale(probe orale, probe scrise, probe practice) - forme complementare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului, etc.).

2. EXISTENȚA UNEI BIBLIOGRAFII:

Se menționează suportul bibliografic utilizat (autorul, titlul, editura) în redactarea suportului de curs.

3. EXISTENȚA UNUI SUPORT DE CURS PROPRIU:

Se precizează doar în cazul în care se face dovada că suportul de curs este concepție proprie.

4. RESPECTAREA ELEMENTELOR DE CALITATE:

- a) Respectarea particularităților de vârstă ale elevilor/ copiilor
- b) Concordanța cu etosul unității școlare, cu interesele și cu nevoile comunității
- c) Conținutul argumentului
 - oportunitatea opționalului
 - realismul în raport cu resursele disponibile
- d) Corelarea competențelor cu activitățile de învățare
- e) Corelarea competențelor cu unitățile de conținut
- f) Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus

IMPORTANT: *I.S.J Bihor nu își asumă răspunderea juridică și nu certifică faptul că CDS, aprobat de reprezentanții instituției, este un **produs original** realizat de propunătorul/propunătorii indicat/indicați în fișa de avizare. Răspunderea juridică pentru originalitatea, unicitatea și drepturile de autor privind conținutul CDS-ului revin în întregime propunătorului/propunătorilor.*

Programele de CDȘ se vor prezenta **de către directorul unității de învățământ** inspectorului școlar pentru fiecare specialitate din cadrul I.S.J. Bihor însoțite de:

- fișa de avizare (Anexa 1) **în 3 exemplare;**
- conținutul CDȘ-ului elaborat conform cu criteriile de avizare.

După aprobare, conducerea unității de învățământ va depune la secretariatul Inspectoratului Școlar Județean Bihor tabelul centralizator al opționalelor (Anexa 2) în 2 exemplare pentru înregistrare, și electronic în format **excel** editabil, pe adresa de e-mail a Inspectoratului Școlar Județean Bihor (contact@isjbihor.ro).

PAȘII PROCEDURALI	TERMEN
Propunerea CDȘ pentru realizarea Ofertei școlare: - discutarea și avizarea propunerilor în ședințele comisiilor metodice; - avizarea în Comisia de curriculum; - dezbateră în Consiliul Profesoral și propunerea către Consiliul de Administrație a pachetul de CDȘ- uri. Difuzarea ofertei de opționale elevilor și părinților. Centralizarea proceselor verbale cu opțiunile elevilor și semnăturile părinților și depunerea acestora la responsabilul Comisiei de curriculum/director adjunct.	10 - 31 Ianuarie 2018
Înaintarea spre avizare a documentației complete a CDȘ -ului către inspectorul școlar pentru fiecare specialitate.	1 - 10 Februarie 2018
Aprobarea în Consiliul de Administrație al unității de învățământ a pachetului de CDȘ- uri , concomitent cu programele disciplinelor opționale(programa însoțită obligatoriu de fișa de avizare din Anexa 1).	15 Februarie 2018
Depunerea la Inspectoratul Școlar Județean Bihor a tabelului centralizator cu CDȘ-urile și copia procesului verbal cu aprobarea CDȘ-urilor în CA - Anexa 2 (tabelul va cuprinde opțiunile avizate de ISJ Bihor, aprobate prin O.M. și cele de aprofundare / extindere).	1-15 Martie 2018
Se aplica toți pașii procedurali de mai sus pentru clasele de debut.	Septembrie 2018
Validarea în Consiliul Profesoral a pachetului de CDȘ-uri.	Septembrie 2018
Depunerea la Inspectoratul Școlar Județean Bihor a tabelului centralizator actualizat cu CDȘ-urile și pentru clasele de debut și copia procesului verbal cu validarea acestora în CP - Anexa 2 (tabelul va cuprinde opțiunile avizate de ISJ Bihor, aprobate prin O.M. și cele de aprofundare / extindere).	1-5 Octombrie 2018

- Se recomandă propunerea numărului minim de opționale pe grupă/clasa de elevi.

Inspector școlar general adjunct,

prof. Kery Hajnal

Inspectori școlari,

prof. Ianța Felicia

prof. Moțoc-Chivari Elena

prof. Costa Monica

prof. Nan Gabriela

prof. Negruțiu Florin

Anexa 1

Avizat,
Inspector școlar

FIȘA DE AVIZARE/APROBARE A PROIECTULUI DE PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL

Instituția de învățământ
Denumirea opționalului
Tipul:
Grupa/clasa.....
Durata:
Număr de ore pe săptămână:
Autorul:
Abilitarea pentru susținerea cursului:

CRITERII ȘI INDICATORI DE EVALUARE

	DA	NU	DA cu recomandări
1) RESPECTAREA STRUCTURII STANDARD A PROGRAMEI			
Argument			
Obiective specifice			
Activitati de învățare (cel puțin una pentru fiecare obiectiv)			
Continuturi			
Modalitati de evaluare			
2) BIBLIOGRAFIE			
3) ELEMENTE DE CALITATE			
Respectarea particularităților de vârstă ale copiilor/elevilor			
Concordanța cu etosul grădiniței/școlii, cu interesele și cu nevoile comunității			
Continutul argumentului:			
- oportunitatea opționalului			
- realismul în raport cu resursele disponibile			
Corelarea competențelor cu activitățile de învățare			
Corelarea competențelor cu unitatile de conținut			
Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus			

Avizul Comisiei de curriculum din unitate: (DA/DA cu recomandări/NU)

Aprobat în C.A. din

Director,

Notă: Pentru a fi acceptat, proiectul de programă trebuie să îndeplinească „DA” la punctele 1) și 2) și cel puțin 5 “DA/DA cu recomandări” la punctul 3).

Anexa 2

Tabel centralizator cu opțiunile aprobate în anul școlar

Nr.Crt	Unitatea de Învățământ	Disciplina	Titlul opționalului	Clasa	Propunător	Categoria de opțional <i>(avizate ISJ Bihor/ extindere/aprofundare/ aprobrate prin OM)</i>